

Гійом
АПОЛЛІНЕР

ПОЕЗІЇ

ХАРКІВ
«ФІЛІО»
2014

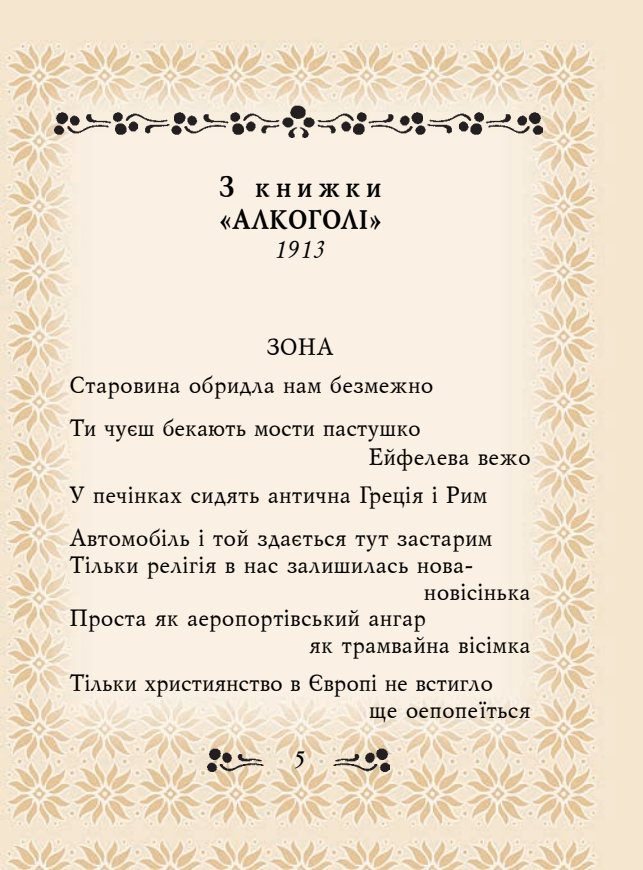

Гійом
АПОЛЛІНЕР

ПОЕЗІЇ

ХАРКІВ
«ФІЛІО»
2014

З книжки
«АЛКОГОЛІ»
1913

ЗОНА

Старовина обридла нам безмежно

Ти чуєш бекають мости пастушко

Ейфелева вежо

У печінках сидять антична Греція і Рим

Автомобіль і той здається тут застарим

Тільки релігія в нас залишилась нова-

новісінька

Проста як аеропортівський ангар

як трамвайна вісімка

Тільки християнство в Європі не встигло

ще оопеїється

І папа Пій являє тип наймодернішого
європейця

А тобі сором бо вікна цікаві їдять тебе
поїдом

Зайти до церкви на вранішню сповідь
Читаєш проспекти каталоги співучі
горласті афіші

От поезія ранку а для прози газети зручніші
25 сантиметрів за випуск пригоди кримінальна
хроніка

Портрети знаменитостей інформація он яка

Я бачив сьогодні вранці гарну вулицю
збув як зветься

Нова і чиста сурмою сонячною лється
Робітники урядовці вродливі стенотипістки
Щобудня чотири рази по ній проходять
пішки

Уранці трічі ревуть там сирени мідні
Дзвін як скажений гавкає там опівдні
Вівіски написи об'яви реклами
Лящать звідусіль папужими голосами

Я люблю цей симпатичний індустріальний
модерн
Між вулицею Омон-Тьєвіль і авеню де Терн
Ось молода ще вулиця ти хлоп'я і мама тебе
Убирає в біле або в голубе
Ти дуже побожний як і вірний твій друг
Рене Даліз
Пишнота церковна зворушує вас до сліз
О дев'ятій як газ зблакитніє з дорміторію
до каплиці
Викрадемося було та й ну цілу ніч молитесь
А уроча й одвічна глибінь аметистова
знову і знову
Сяйвом огнистим славу являла Христову
То голублена нами лілея прекрасна
То світич рудоволосий що ніколи од вітру
не згасне
То блідий та обагрений син скорбної матері
То древо що буйнує намоленими стигматами
Шибениця подвійна честі й безсмертя
Зоря шестидільна

Бог що вмирає в п'ятницю і воскресає
в неділю

То Христос возноситься в небо
чим не авіаспорт

По висоті безперечно він побив світовий
рекорд

Христос зіниця ока
Двадцята зіниця віків двадцяте століття
Подібно Христу птахом злітає в повітря
А з преісподніх глибин біси підіймають
зв'ягу і змагу

Ах то чаклун під пару юдейському
Симону Магу

Ах він на воду виходить із лодій
виходить він злодій

Ах він ще дума й літатъ то виходить він татъ
А за ясным вольтижером вже ангели гожі
летять

Аполлоній Тіанський Єнох Ілля та Ікар
Ширяють навколо першого літака
Лише часом розступаються пропускають
без черги

Попів що з святими дарами прямують
у світ невечерній

Літак нарешті сідає стримавши останній
ривок

Тоді небо заповнюється мільйонами ластівок
Налетіли соколи сови і ворони-гаврики
Ібіси марабу і фламінго прилинули з Африки
Ширяє і Рок овіяний легендами птах
Адамову голову першу заціпивши в пазурах
З надхмар'я орел шугонув з погрозливим
клетотом

Малюпунькі колібрі принеслися з замор'я
далекого

З Китаю прибились
довгасті й гнучкі однокрильці пі-ї
Спареним льотом вони відбувають
мандрівки свої

Голуб-дух непорочний явився навіч
Його лірохвіст ескортуює а з ним вічкастий
павич

І фенікс що вміє сам віродиться
Із приску випурхує огниста жар-птиця
Сирени покинувши підводні скелі
Співають всі три раді та веселі
Орел і фенікс і пі-ї з Китаю ці
Всі з авіамашиною сестряться братаються

Ти в Парижі самотній між юрмами товпишся
Мимо тебе ревуть чередою автобуси
Туга кохання вогнем підступає до горла
Неначе тобі судилась довічна погорда
Якби жив ти давніше то напевне пішов би
в ченці

А тепер то аж соромно як молитва
крутнеться на язиці
Сам засмієшся із себе мов пекло кругом
загуло

Іскри сміху золотять життя твого тло
Те життя мов картина повішена в темнім
музеї

Часом підходиш ближче поглянуть на неї

Ти йдеш по Парижу жінки якісь аж криваві
Це було бодай і не згадувать це було
як врода конала в неславі

Богоматір у щирому полум'ї дивилась
на мене в Шартрі

Серце Ісусове кров'ю кропило мене
на Монмартрі

Як почую слова́ блаженства в мені
заниває утроба

Любов на яку недугую то немов сороміцька
хвороба

Образ той невідчепний причинець безсоння
і невпокою

Хоч де б ти був поруч тебе настирно іде
маною

А ось ти вже на Середземнім надмор'ї

Де цілорічно цвітуть запахущі лимони

Катаєшся човном любиєш на світлі затони

І друзі з тобою один із Ніцци два з Турбії
один із Ментони

З М І С Т

З книжки «АЛКОГОЛІ»

Зона	5
Міст Мірабо	17
Пісня нелюбого	19
«В передніч лондонську туманну...»	19
Альба співана колись на Вербну	24
«Померли ті боги старі...»	24
Відповідь запорожців турецькому султанові	26
«Молочна Путь сяйлива сестро...»	27
Сім шпаг	31
«Молочна Путь сяйлива сестро...»	33
Крокосовий цвіт	36
Палац-піднебіння	37
Смерк	39
Анні	42
Клотильда	42

Кортеж	43
Марізібілла	47
Мандрівник	48
Марія	51
Білий сніг	53
На одруження Андре Сальмона	53
Прощання	57
Саломея	57
Двері	58
Штукарі	60
Люль де Фальтенен	61
Циганка	63
Пустельник	64
Емігрант із Лендор-Роуда	69
Багаття	73
«В найчеснородніший з вогнів...»	73
«Палаю на кострищі божественного палу...»	74
«Зливаючи з висот де мислить вічне світло...»	75
Рейнські вірші	79
Ніч на Рейні	79
Синагога	80

Дзвони	81
Лорелея	82
Знак	85
Вечір	85
Сіра	87
З а р у ч и н и	88
«Весною в мандри йдуть невірні наречені...»	88
«Діждав од друзів я освідчення в погорді...»	88
«Мені й себе вже не жаль...»	89
«Я мав одвагу оглянутись назад...»	90
«Даруйте мені моє невігластво...»	91
«Додержуюсь недільного спочинку...»	91
«Дійшло до того що вже й брехень не боюсь...»	92
«На розі вулиці розхристані матроси...»	93
«Полум'ярем горю між вас храмовики...»	94
Місячне сяйво	95
1909	95
В т ю р м і С а н т е	99
I. «До камери іще в прийомі...»	99
II. «Вже я не я отак прийшлося...»	99

III. «Туди й назад ходжу по клітці...» . . .	100
IV. «Ці голі стіни ох яка нудьга...»	101
V. «О як повільно йдуть години...»	102
VI. «Чуть гомін міста звіддала...»	102
Хвора осінь	103
Готелі	104
Луна	106
Вандем'єр	106

З книжки «VITAM IMPENDERE AMORI»

«Любов померла на руках...»	117
«Блідавий суморок затяг...»	118
«Мене ти так і не вгадала...»	118
«В саду громадка їх мала...»	119
«Ти йшла в прозору чисту воду...»	120
«От і минула юність мила...»	120

З книжки «КАЛІГРАМИ»

Хвилі	122
Узи	122
Вікна	124
Узвишся	126
Дерево	138

Знамена	142
Маленьке авто	142
Зарізана голубка й водограй	145
Тінь	146
Та люта Лю	147
Гарматні ладівниці	150
Приціл	150
Одміна	152
Зітхання гармаша з Дакару	153
Весь час	156
Свято	157
Артилерійські заграви	159
Краса у вигнанні	159
Прядка волосся	159
Відмова голубки	160
Таборові огні	161
Гранадські жалібниці	161
Рій мух	162
Прощання вершника	162
Облиті місяцем снаряди	163
Чудо війни	163
Муштра	166
Є	167
Воднораз	170

Зоряна голова	173
Рушай	173
Виноградар із Шампані	173
Майбутнє	175
Кобилиці загорож	176
Чотар	178
Перемога	179
Руда вродливиця	184

З книжки «ЗВІРОСЛОВ,
або ПОЧЕТ ОРФЕЯ»

Орфей («Дивись дивуйся і корись...»)	188
Черепаша	188
Кінь	190
Коза	190
Змія	190
Кіт	191
Лев	191
Заєць	191
Кролик	192
Верблюд	192
Миша	192
Слон	193
Орфей («Дивіться на ті всякі кузки...»)	193

Гусінь	193
Муха	194
Блоха	194
Сарана	194
Орфей («Принада то душа ставок небес безодня...»)	195
Дельфін	195
Восьминіг	195
Медуза	196
Рак	196
Сазан	196
Орфей («І Алкіон провісник бур...»)	197
Сирени	197
Голуб	197
Павич	198
Сова	198
Ібіс	198
Бик	199

З ПОСМЕРТНИХ ЗБІРОК

Місто й серце	200
Елегія мандрівника зі зраними ногами	200
Пісенька («Оці чорниці для тієї...»)	202
Пекло	203

Епіталама	204
Гайд-парк	206
1904.	208
Вірш	209
Перед сеансом	210
Ходімо швидше	211
Оркеніза	212
С т а в л ь о	214
Кохання	214
«Дивились ми на лебедів...»	214
«Вона пішла і рада...»	215
«Не знаю вже чи ще люблю я...»	215
«Печальних радощів зазнать мені далося...»	215
Трубить ріг	217
Vae soli	218
Пролетареві	218
З рейнського зошита	221
Тисяча жалів	221
Сутінки	222
Діва з квасоляним цвітом у Кельнському соборі	223
До Івонни	224
Лист-вірш	225

Самогубець	225
Пісенька («Я повна рожа...»)	226
Похорон	228
«Ходіть ходіть дівчата...»	229
«Снять білі статуї з очницями пустими...»	230
«Без трепету зайшов я в непроглядний ліс...»	232
«Судилося мені у тебе коло ніг...»	232
Нюхар	233
«Спізнав її А будь ти тричі...»	234
Місто Каркассон	234
Втеча	235
Сектор 59.	236
Небові	237
«Із мого неба мрії і мрійки...»	238
«Мені снилось я був на своїм похороні...»	239
На розі	239
Якби моя сила та воля	240
Любов погорда і надія	241
«І все ж таки я виглядаю здалеку...»	243
«Ану ж моє серце чоловічини лампа згасає...»	244
«Даю моїй надії очі самоцвіти...»	245